

TARİH: 22/08/2025

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ
عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَعَنْ عِلْمِهِ فِيمَا فَعَلَ، وَعَنْ مَالِهِ
مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ، وَعَنْ جِسْمِهِ فِيمَا
أَبْلَاهُ.

TEKNOLOJİ İLE SINAVIMIZ (YAPAY ZEKA)

Muhterem Müminler!

İslam, insanoğlunun can, mal, akıl, ırz ve inanç değerlerinin dokunulmaz olduğunu bildirmektedir. Bu değerlerin zarar görmesine rıza göstermeyen İslam dini bunların korunmasının da gerekli olduğunu vurgulamaktadır. Hayatın her alanında geçerli olan bu durum hiç şüphesiz teknolojiyi kullanırken de aynıdır. Son dönemlerde teknolojinin bizlere sunduğu en önemli buluşlardan biri olan yapay zeka da aynı kapsamda yer almaktadır.

Aziz Müminler!

Teknoloji ve bilim, hayatımızın her alanını değiştirmekte, toplumu ve bireyleri derinden etkilemektedir. Yapay zeka, insan aklını taklit eden algoritmalarla çalışan bir sistemdir. Bilgiye ulaşmayı kolaylaştırma, işlemleri hızlandırma gibi insana birçok olanaklar sunmaktadır. Ancak Müslümanlar olarak bizler her yeniliği değerlendirirken ahlak, adalet ve hakikat ölçüsüne göre değerlendirmekteyiz. Zira hutbemin başında okuduğum ayeti kerime de yüce Allah şöyle buyurmaktadır; “**Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.**”¹ İnsanoğlu Allah’ın verdiği akıl ve iradeyle teknoloji üretmektedir. Üretilen bu teknoloji ne kadar gelişirse

gelişsin, insanın ahlaki sorumluluğu da o oranda artmaktadır.

Muhterem Müminler!

Yapay zeka, büyük imkanlar sunarken beraberinde bazı riskleri de getirmektedir. Mahremiyetin ihlali, insan emeğinin değersizleşmesi, doğruluğun yerini yanıltıcı verilerin alması gibi sorunlar bunlardır. Bu sebeple Müslüman olarak bu tarz teknoloji, “yararlı” ve “zararlı” yönleriyle değerlendirilmelidir. Unutulmamalıdır ki Allah’ın insana verdiği en büyük emanetlerden biri akıldır. Akıl, sadece üretmek için değil; doğruyu yanlıştan ayırt etmek için de vardır. Bu nedenle asıl olan teknolojiye körü körüne hayran olmak yerine, hikmetli bir duruş sergilemek gerekmektedir. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.s.); “**Âdemoğluna beş şeyden hesap sorulmadıkça onun ayakları kıyamet gününde Rabbinin katından hiçbir tarafa ayrılmayacaktır! Ömrünü nerede tükettiğinden. Gençliğini nerde yıpratmış olduğundan. Malını nerden kazanıp nerde harcadığından. Öğrendiğin ilim ile amel etti mi?**”² buyurmaktadır.

O halde, yapay zekayı Allah’tan korkarak, adaleti gözeterek, kul hakkına riayet ederek kullanmak en doğru olanıdır. Gençlerimizi bu yönde bilinçlendirmek ve bu tür teknolojik gelişmeleri İslam ahlakı çerçevesinde kullanmalarını sağlamak hepimizin görevidir.

Hutbemi şu dua ile bitiriyorum; “**Allah’ım! Bize faydalı ilim ver, bizi zararlı bilgidan koru. Teknolojiyi insanlığın hayrına kullanmayı bizlere nasip eyle. Bizi doğruluktan, adaletten ve merhametten ayırma. Âmin!**”

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ İsrâ, 17/36.

² Tirmizi, Kıyamet, 1.